

Allmänna råd om gödselhantering

Jordbruksverket har givit ut allmänna råd om lagring och spridning av gödsel (2005:1). De allmänna råden har tagits fram för att hjälpa lantbrukare att tillämpa lagstiftningen för spridning och lagring av gödsel. Råden berör alla lantbrukare och andra djurhållare som hanterar gödsel i sitt företag.

De allmänna råden innehåller råd för hur lantbrukarna kan gå tillväga för att uppfylla de krav som ställs i lagstiftningen. Råden innehåller bl.a. närmare vägledning om:

- Bestämning av fosforhalten i gödseln. – Vägledning om tillämpningen av bestämmelserna om att stallgödsel och andra organiska gödselmedel inte får tillföras i större mängd än vad

som motsvarar 22 kg fosfor i genomsnitt per hektar och år.

- Täckning och påfyllning under täckning av urin- och flytgödsel-behållare.
- Lagring av stallgödsel i fält (stuckalagring).
- Tidpunkter som spridning av gödsel bör styras till och tidpunkter och förhållanden som bör undvikas vid gödselspridning.
- Åtgärder för att minska luktolägenheter för närboende vid spridning av gödsel.

De allmänna råden kan ni läsa på länsstyrelsens hemsida: www.m.lst.se

Kontaktpersoner:

Andreas Gustafsson, 040/044-25 20 61
Christer Yrjas, 040/044-25 20 28

Dispens från nedmyllning av stallgödsel

Tidigare år har länsstyrelsen lämnat en generell dispens från kravet på nedmyllning av stallgödsel. Fr.o.m. den 1 januari 2006 är det kommunerna som ansvarar för dessa dispensansökningar. Detta innebär att varje lantbrukare måste söka dispens hos sin kommun. I kommuner där det är ofta förekommande med dispens så kommer LRF försöka få till stånd en generell dispens för kommunen.

Men, det är viktigt att alla som önskar dispens sänder in en dispensansökan till sin kommun i god tid före spridning. Vid frågor kring detta, kontakta LRF. Är ditt företag tillståndspliktigt eller anmälningspliktigt? Då kan inte dispens lämnas om det strider mot villkoren i tillståndet.

Kontaktperson på LRF:
Helen Rosengren tel 0413-55 90 14

Investeringsstöd – Pengarna tar slut

Det finns redan ansökningar som vida överstiger tillgången på bidragspengar. Vi måste därför prioritera hårt. De flesta investeringar ska vara färdiga så att begäran om utbetalning kan göras senast den 15 augusti 2006. Tiden för att göra nya ansökningar och hinna genomföra investeringar krymper snabbt. Bara för djurmiljöinvesteringar, som ännu inte är beviljade finns det längre tid. De behöver inte vara färdiga förrän 2007.

En del bidragsmedel reserveras för ansökningar som görs 2006 så att stöd kan beviljas för angelägna djurmiljöinvesteringar och för vissa kom-

pletterande verksamheter med god sysselsättnings- och inkomsteffekt.

Maximibeloppet sänks till 300.000 kronor för alla ansökningar, som inte redan är beviljade. Prioriteringen innebär att alla ansökningar avslås gällande lagring av foder och strömedel, foderberedning och utfodring, personalutrymmen, gårdsverkstad, spannmålslager och torkar, ridanläggningar mm.

Har Du redan fått beslut om stöd, kontrollera i beslutet när begäran om utbetalning senast ska göras!

Landsbygdssektionen,
Lantbruksavdelningen

Länsveterinären informerar

Beredskap mot fågelinfluensan

När detta skrivs har ännu inte något fall av fågelinfluensan påvisats hos vilda fåglar eller tama fjäderfå i Skåne. Jordbruksverket har infört särskilda föreskrifter med avsikt att förhindra att vilda fåglar kommer i direkt eller indirekt kontakt med tama fjäderfå. Det innebär att tillämpningen av normala hygienregler som sko- och klädbyte innan man går in i djurutrymmen med fjäderfå är extra viktiga nu. En mycket viktig länk i beredskapen är att rapporteringssystemet fungerar om onormal sjukdom eller dödlighet förekommer hos tama fjäderfå eller hos vilda fåglar. Som djurägare har man skyldighet att omedelbart anmäla sjukdom hos sina djur till veterinär om sjukdom uppstår där allvarlig smittsam sjukdom

(epizooti) inte kan uteslutas. Om man påträffar förekomst av flera (fem eller fler) sjuka eller döda vilda fåglar, företrädesvis sjöfåglar som änder svanar, vadare, gäss m.m. inom ett begränsat område, skall detta anmälas till Länsstyrelsens länsveterinärer. Görs upptäckten utanför normal arbetstid kan anmälan göras via SOS Alarm som vidarebefordrar anmälan till jourhavande länsveterinär.

Hittar man ansamling av döda eller sjuka fåglar ska man inte röra fåglarna. Enstaka döda fåglar bör få ligga kvar i de fall de inte är till olägenhet. Om de ska tas om hand och t.ex. grävas ner skall normal försiktighet tillämpas. Använd redskap eller handskar och tvätta händerna noga efteråt.

Omfattande utredning om salmonellasmittat svinfoder i Skåne med omnejd

Under januari-februari månad 2006 genomfördes en omfattande utredning och provtagning hos svinproducenter som fått misstänkt salmonellasmittat svinfoder från en foderfabrik i Åhus. Salmonellasmittan upptäcktes i fabriken den 23 december 2005 och den 30 december stod det klart att smittat svinfoder hade utlevererats. Totalt kom 210 besättningar att undersökas varav 172 i Skåne, 21 i Blekinge, 12 i Halland och fem i Kronobergs län. I de första 45 besättningarna provtogs fodersystem och djur och i de övriga provtogs fodersystem och gödselkulturar.

Totalt har salmonella hittats i 26 besättningar i Skåne, två i Blekinge och en i Halland. Bara i fyra besättningar påvisades salmonellasmitta hos djuren, i alla de övriga var det prov från fodersystemen som var positiva. Med ett par undantag var dessutom endast enstaka prov från fodersystemen som var positiva. Sammantaget visar detta på att det varit en låg salmonellaförekomst i det

foder som levererats ut. I det här fallet var det en råvara, rapsmjöl, importerad från Polen som var den viktigaste förklaringen till salmonellaförekomsten i fodret. I Östergötland 2003 var det tillväxt av salmonella i produktionssystemet på fabriken i Norrköping som smittade fodret och i den utredningen påvisades smitta hos djur i 47 olika besättningar.

De besättningar där salmonella påvisades spärrförklarades. I de fall där smittan bara påvisats i fodersystemet rengjordes och sanerades detta varpå nya prov togs från fodersystemet samt träckprov från djuren som fått av det smittade fodret. Om dessa prov var fria från salmonella hävdades spärrförklaringen omedelbart. Avlivning av smittade djur har skett i tre besättningar.

Det som har hänt nu i Skåne samt i Östergötland 2003 kommer sannolikt att leda till skärpta regler vad beträffar kontrollen och behandlingen av importerade s.k. riskråvaror som soja och raps.

Länsstyrelsen i Skåne län
Östra Boulevarden 62A, 291 86 Kristianstad
Kungsgatan 13, 205 15 Malmö
Tel 044/040-25 20 00, Fax 044/040-25 25 00
E-post länsstyrelsen@m.lst.se
www.m.lst.se

Ansvarig utgivare: Charlotta Kabo Stenberg
Redaktion: Martin Andersson (Redaktör), Jenny Hall
Layout: Fredrik Collijn
Tryckeri: Holmbergs i Malmö, tel 040-660 66 14

GRUPPREKLAM
TILL JORDBRUK

LantbruksNytt

Nr 1/2006
2006-03-20
Ansvarig utgivare
Charlotta Kabo Stenberg

Oaviserade kontroller 2006

Länsstyrelsen har hittills aviserat brukaren innan kontroller av djur och arealer utförts i fält. Enligt EU-kommissionen är dock utgångspunkten att kontroller ska vara oaviserade.

Sverige har fått skarp kritik från EU för att vi aviserar någon dag innan kontrollbesöket. Därför är vi nu tvingade att utföra årets kontroller utan att avisera först. Bli därför inte förvånade om det utan förvarning står en av Länsstyrelsens kontrollanter på gårdsplanen och knackar på dörren och ber om att få titta på djur och marker. Vi är medvetna om att detta kan skapa irritation hos en del brukare. Länsstyrelsens ambition är att kontrollerna ändå skall kunna genomföras utan att vålla brukarna besvär vid fältarbetet.

Fler kontroller år 2006

År 2006 kommer antalet kontroller av gårdsstöd och miljöersättningar, djurmärkning och CDB-rapportering att

öka. Bakgrunden till detta är att EU-kommissionen har analyserat hur mycket avvikelser som uppträcks vid kontroller de senaste åren och kommissionen anser att Sverige måste öka antalet kontroller omedelbart, pga att avvikelserna har varit alltför stora. Detta får till följd att länets jordbrukare löper betydligt större risk att få kontrollbesök av Länsstyrelsen i år jämfört med förra året.

Tips inför kontrollsäsongen

- Putsa bort sly från trädor
- Sök ej stöd för mark som används till annat än jordbruksverksamhet, eller som inte sköts enligt skötselvillkoren
- Märk alltid kalvar innan de är 20 dagar
- Rapportera alltid förändringar i djurinnehav (nöt) inom 7 dagar
- Kontrollera att inte utgångna djur ligger kvar i CDB och "skräpar"

Stödsektionen, Lantbruksavdelningen

Hygiendirektivet och djurskyddet

Den Europeiska unionen har skapat ett enhetligt regelverk för livsmedels-, foder-, djurhälso-, djurskydds- och växtskyddsområdet som reglerar animalisk livsmedelsproduktion från jord till bord. Förordningarna som inte får omarbetas till nationella föreskrifter gäller för hela unionen och trädde i kraft den 1 januari 2006. Förordningarna ställer inga nya specifika krav på djurskyddet.

Enligt Rådets förordning 882/2004 skall bl.a. begreppet tillsyn ersättas med offentlig kontroll och denna skall:

- i huvudsak genomföras utan avisering,
- genomföras regelbundet och vara riskbaserad,
- vara effektiv och ändamålsenlig samt

- effektivt samordnas mellan berörda myndigheter

Enligt kapitel 1, artikel 3 p 2, skall "Offentlig kontroll genomföras utan förvarning, utom i samband med revision och liknande fall då det krävs att företagaren underrättas i förväg".

En följd av ovanstående blir att man som djurhållare inte kan räkna med att kommunens inspektör hör av sig innan kontrollbesöket.

Detta kommer tyvärr att orsaka merarbete och vissa olägenheter för såväl den som utför kontrollbesöket (kommunen) som för den kontrollerade lantbrukaren eller djurhållaren.

Bo Persson, Kommunförbundet Skåne

Kontakta oss gärna

Länsstyrelsen i Skåne län på webben:
www.m.lst.se eller på telefon
040/044-25 20 00.

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Välkommen till ett nytt år med kampanjen Levande Landskap

Kampanjens syfte är att öka kunskapen och förståelsen för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden. Ett rikt odlingslandskap är ett av de 16 miljökvalitetsmål som fastställdes av riksdagen. Du som lantbrukare spelar en avgörande roll för att uppnå miljömålet genom att exempelvis sköta naturbetesmarker, slätterängar, kulturlämningar, småvatten och stenmurar.

Aktiviteter inom kampanjen utförs av såväl Länsstyrelsen som olika konsulter. Alla som har anknytning till lantbruk är välkomna att delta. Både kurser och rådgivningar är kostnadsfria!

Liemännen och ängarna

Kjell Gustafsson, från Kronobergs Slåtergille, berättar om ängen och liens historia (se även kurs 11 och 12).

Kurs 1: Stiftelsen Holma, Höör, onsdagen den 12 april kl. 18.30–21.30

Trädvandring – Rörums Backar, Österlen

Naturvägledaren Bengt Weman tar med oss på en fältvandring där vi lär oss mer om trädens kulturhistoriska värden i odlingslandskapet och vårt förhållnings-

sätt till träd genom historien.

Kurs 2: Rörum, Simrishamn, onsdagen den 19 april kl. 13–16.30

Tolka kulturspår i landskapet

Sven Hernborg från Naturskyddsföreningen, som har mångårig erfarenhet om kulturlandskapet, visar bilder och berättar om bondens spår i landskapet med utgångspunkt från Bjärebygden. Vi lär oss

mer om mulens betydelse för den biologiska mångfalden. Kursen följs upp med en studieresa den 20 juni (se kurs 10).

Kurs 3: Båstad, torsdagen den 20 april kl. 18.30–21.00

Fladdermöss – nattens tysta jägare

Tillsammans med fladdermusexperten Rune Gerell lyssnar vi på fladdermöss med hjälp av detektorer. Rune berättar även om fladdermössens livsvillkor och hur vi ska sköta våra träd för att gynna mångfalden.

Kurs 4: Torup, Bara, onsdagen 26 april kl. 19.30–22.30

Kurs 5: Kronovall, S:t Olofstrakten, onsdagen 13 september kl. 19–22

Skånska köksväxter från förr – praktisk odlingskurs i två delar

Är du intresserad av att odla äldre och pålitliga sorter av köksväxter i ditt trädgårdsland? Bondbönan Sigvard, potatislök från Skättilljunga och Nisses trädgårdsmålla är några av de skånska arvesorter som nyligen räddats och som vi uppfödare under kursen. Du får lära dig hur du odlar och producerar dina egna fröer och har förhoppningsvis med dig några hem efteråt. Del 1 behandlar mest frösådd och korsningsbiologi, del 2 främst skörd och övervintring. Lena Nygårds från Programmet för odlad mångfald (POM) och Matti Leino från föreningen SESAM medverkar.

Kurs 6: Del 1, Kulturens Östarp, Blentartrakten, fredagen 5 maj kl. 9.30–14.30

Kurs 7: Del 2, Kulturens Östarp, början av september, datum bestäms i augusti

Hästar på naturbetesmark

Husdjursagronom Mia Lundberg, Flyinge AB, lär oss mer om hästars näringsbehov och hur det kan tillgodoses på naturbetesmarker, parasit- och stängslingsfrågor. Vi passar även på att lära oss mer om naturvärdena på marken.

Kurs 8: Oremöllan, Sjöbo, torsdagen den 8 juni kl. 15–18

Kurs 9: Hovs hallar, Båstad, torsdagen den 15 juni kl. 15–18

Kulturspår på Bjärehalvön – en studieresa med buss

Sven Hernborg från Naturskyddsföreningen tar med oss till flera intressanta platser för att lära oss mer om kulturspår i landskapet och om kopplingen mellan kultur- och naturvärden. Vi besöker

bl a Lya Ljunghed och Hovs hallar. Delta-garna hämtas upp på Hallandsåsen.

Kurs 10: Bjärehalvön, tisdagen den 20 juni kl. 9.30–16

Lien i högsta hugg

Kjell Gustafsson från Kronobergs Slåtergille lär dig hantera en lie och hur en slipsten ska dras.

Kurs 11: Holma, Höör, fredagen den 14 juli kl. 9–15

Hässja på traditionellt sätt

Kjell Gustafsson från Kronobergs Slåtergille lär ut olika typer av hässjning.

Kurs 12: Holma, Höör, lördagen den 15 juli kl. 9–15

Blomstervandring/Gamla byakartor

Ta tillfället i akt och lär er mer om vad som växer på naturbetesmarkerna i er by/bygd och om hur markerna ska skötas för att natur- och kulturvärdena ska bevaras. Eller varför inte ta tillfället att lära sig mer om hur landskapet såg ut i er

by/bygd ut innan skiftena på 1800-talet genom att studera gamla skifteskartor.

Är ni intresserade? Samla ihop minst 7 personer och ta kontakt med oss, så försöker vi ordna en kurs eller fältvandring hos er. Först till kvarn gäller!

Rådgivning på gården

Vi gör ett besök på dina marker och går igenom de natur- och kulturmiljövärden som finns och diskuterar hur dessa kan tillvaratas. Har du igenväxta betes-

marker kan vi erbjuda en restaureringsrådgivning. Besöket sammanfattas i en skötselplan.

Anmälan till kurser och rådgivning

Anmäl dig till kurserna på vår hemsida; www.m.lst.se under fliken Kalender och vidare Kurs. Du kan också faxa: 040/044-25 22 55 eller skicka in en anmälan till Länsstyrelsen, Levande Landskap, 205 15 Malmö. Ange kursnamn/nummer, namn, adress, telefonnummer och gärna SAM

kundnummer. Du kan även ringa och anmäla dig. Ring då till Länsstyrelsens växel, 040/044-25 20 00, och be att få bli kopplad till Levande Landskap.

På hemsidan kan du läsa mer om Levande Landskap: www.m.lst.se/levande-landskap

BETESFÖRMEDLING Under lång tid har det förekommit att djurgårdar låter sina djur beta på grannens naturbetesmark. Då grannen upphör med sin djurhållning är det inte alltid man vet var man kan finna nya betesdjur. För att underlätta detta skapades under 2005 av LRF en Internettjänst där man kan annonsera att man har betesmark utan djur, eller djur som saknar betesmark. Internetsidorna som nås via adressen www.bete.se innehåller också aktuell information, t ex avtalsförslag och länkar. Uppbyggnaden av sajten finansierades med projektstöd från Jordbruksverket.

REGIONMUSEETS BYGGNADSVÅRDSKURSER Vecka 13–18 kan alla med lantbruksanknytning kostnadsfritt lära sig om: Fönsterrenovering, Praktisk byggnadsvård, Traditionella färgtyper och Kalkbruk och kalkfärg. **Anmälan snarast till Regionmuseet Kristianstad!** Begränsat antal platser. Telefon. 044-13 61 56

Är du medlem av ett dikningsföretag?

Länsstyrelsen är ansvarig för vattenarkivet i Skåne län där alla dikningsföretag som finns i länets handlingar finns bevarade. Dikningsföretag byter ibland styrelse. Det är viktigt att vattenarkivet uppdateras efterhand som kontaktpersoner för dikningsföretagen byts ut. Länsstyrelsen är ibland i behov av att snabbt komma i kontakt med berörda kontaktpersoner för att informera om aktuella händelser som berör Ert företag. Kontaktpersoner behövs således för att underlätta kommuni-

kationen mellan Länsstyrelsen och dikningsföretagen.

Länsstyrelsen hoppas att alla dikningsföretag vill uppdatera sina kontaktpersoner till Länsstyrelsen genom att via brev meddela detta till: Länsstyrelsen i Skåne län, Vattenarkivet, Kungsgatan 13, 205 15 Malmö

För mer information kontakta Jan Grosen 044/040-25 26 80 jan.grosen@m.lst.se eller Leif Ohlsson 040/044/25 26 90 leif.ohlsson@m.lst.se

Vattendirektivet

Vattendirektivet omfattar både sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten och tar hänsyn till att vattnet inte följer traditionella gränser mellan kommuner, län eller länder. Det övergripande målet är att alla vatten ska uppnå "god status" till år 2015.

Vattendirektivet poängterar vikten av samverkan mellan olika aktörer. Vattenförvaltningen bör utformas så att alla inblandade känner delaktighet i arbetet och att de upplever en verklig möjlighet till inflytande. Genom verklig delaktighet uppnås bättre beslut, ökad tillgång till lokal kunskap, att medvetenhet skapas om miljöfrågor, att lokala initiativ främjas och erkännandet av och engagemang för tillänkta planer skapas.

Tidplan för arbetet

December 2003

Nationella och regionala vatten- och miljölagar ska ha anpassats till vattendirektivet. Samarbete kring avrinningsområden ska vara i funktion.

December 2004

En analys av belastningen och påverkningarna på vårt vatten ska vara genomförd och innefatta en ekonomisk analys.

December 2006

Program för övervakning av tillståndet i vattenmiljöer ska vara i funktion.

December 2007

En fördjupad beskrivning av avrinningsområdenas kvalitet, utsläpp, riskanalys med mera ska vara färdig.

December 2008

Utkast till förvaltningsplaner för avrinningsområden ska framläggas för allmänheten.

December 2009

De första förvaltningsplanerna för avrinningsområden ska fastställas.

December 2010

Prissättningspolicy för vatten baserad på principen förorenaren betalar ska finnas. Prispolitiken skall också ge incitament till ett effektivt resursutnyttjande.

December 2012

Arbete enligt åtgärdsprogram ska ha påbörjats.

December 2015

God kemisk och ekologisk vattenstatus ska ha uppnåtts.

Vattenmyndigheter och beredningssekreteriat

Sverige har indelats i fem vattendistrikt med var sin ansvarig Vattenmyndighet. På varje Länsstyrelse finns ett beredningssekreteriat vars uppgift är att biträda vattenmyndigheterna i arbetet. Kontaktperson på beredningssekreteriatet i Skåne län är Rune Brandt (040/044-25 21 98, rune.brandt@m.lst.se).

Mer information

Länsstyrelsens hemsida (www.m.lst.se), vattenmyndigheternas hemsida (www.vattenmyndigheterna.se) och naturvårdsverkets vattensida (www.vattenportalen.se) tillhandahåller mer information. Kontakta beredningssekreteriatet eller vattenmyndigheten om det är något kring vattendirektivet som ni undrar över.

Nu finns det ekologiska sidor på Länsstyrelsens hemsida

Gå in på www.m.lst.se/lantbruk/ekologiskt